

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Α. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

A1. α) Μεταξύ άλλων το κείμενο θέτει το πρόβλημα της παγκόσμιας διατροφικής αλλαγής ως απόρροια της αστυφιλίας. Το φαινόμενο αυτό έχει μεγάλο αντίκτυπο στο περιβάλλον. Προκαλείται εξάντληση των φυσικών πόρων εξαιτίας της υπερκατανάλωσης τροφίμων και της απομάκρυνσης από το λιτό μεσογειακό μοντέλο διατροφής. Η αύξηση του πληθυσμού επιβαρύνει τον πλανήτη μας, καθώς καταναλώνονται περισσότερα αγαθά από όσα είναι σε θέση να μας προσφέρει. Εγείρονται ανησυχίες, λοιπόν, για το μέλλον καθώς, εάν συνεχιστούν αυτοί οι ρυθμοί, δεν θα υπάρχει τροφή για όλους. Σε αυτό συμβάλλει, φυσικά, και η αλόγιστη σπατάλη του φαγητού, αφού από τη μια πλευρά σημαντικό ποσοστό των τροφών καταλήγει στα οικιακά απορρίμματα, ενώ συγχρόνως υποσιτίζονται πολλά εκατομμύρια ανθρώπων.

β) Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου ο συντάκτης επιχειρεί να πείσει τους αναγνώστες για την ανάγκη αλλαγής των διατροφικών συνηθειών ως μέσο προστασίας του περιβάλλοντος και διαφύλαξης των φυσικών πόρων για τις επόμενες γενιές. Για τον σκοπό αυτό καταφεύγει στην επίκληση στο συναίσθημα του δέκτη κάνοντας χρήση του β' ρηματικού προσώπου και της προστακτικής έγκλισης («Κατανάλωσε υπεύθυνα, ανακάλυψε τα οφέλη», «σκέψου») για να προσδώσει αμεσότητα και οικειότητα στο ύφος αλλά και να προτρέψει για ανάλογη δράση. Η χρήση του α' πληθυντικού («να αλλάξουμε», «να εξασφαλίσουμε») προσεγγίζει τον αναγνώστη και ο συντάκτης εντάσσει και τον εαυτό του στο σύνολο (καθολικότητα) υποδηλώνοντας ότι το θέμα μας αφορά όλους. Η χρήση του θαυμαστικού στο τέλος («Στήριξε ... τον πλανήτη!») ενισχύει την προτροπή και τονίζει την ανάγκη για ανάληψη δράσης.

2^η δραστηριότητα

A2. α) Δομή παραγράφου

Θεματική πρόταση : «Η τροφή μας ... υγιές περιβάλλον.»

Λεπτομέρειες : «Για κάθε μπουκιά ... ενέργεια.»

Κατακλείδα : «Τελικά ... υγιείς.»

β) θέτουμε = βάζουμε, τοποθετούμε
ενημερώνοντας = πληροφορώντας
επιχειρεί = προσπαθεί, επιδιώκει

3^η δραστηριότητα

Είδος κειμένου : Ομιλία

Πομπός : Μαθητής, εκπρόσωπος του σχολείου σου

Δέκτες : Μαθητές

Αφορμή : Μαθητικό συνέδριο για την Παγκόσμια Ημέρα Διατροφής

Στόχος : Πειθώ → αλλαγή διατροφικών συνηθειών

Προσφώνηση

Αγαπητοί σύνεδροι και συμμαθητές

Πρόλογος (αναφορά στην αφορμή και στο θέμα της ομιλίας)

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Διατροφής, ως εκπρόσωπος του σχολείου μου αξιοποιώ την ευκαιρία να διατυπώσω κάποιες σκέψεις μου αναφορικά με ένα πολύ σημαντικό θέμα, τη Διατροφή, η οποία επηρεάζει όχι μόνο τη σωματική και ψυχική υγεία μας, αλλά και την «υγεία» του πλανήτη μας.

Κύριο θέμα

- Υπερπληθυσμός, Καταναλωτική μανία, Κοινωνία αφθονίας, αλλαγή τρόπου ζωής στις σύγχρονες μεγαλουπόλεις οδήγησαν στην εξάντληση των φυσικών πόρων. Επισήμανση κινδύνου για τον πλανήτη.
- Ανάγκη αλλαγής διατροφικών συνηθειών (με επιχειρήματα → επίκληση στη λογική του δέκτη).

Η αλλαγή είναι αναγκαία για τον πλανήτη διότι :

- Επιβαρύνεται με την αλόγιστη χρήση γης και νερού για την παραγωγή τροφίμων.
- Υπεραλίευση
- Η παραγωγή ζωικών προϊόντων επιβαρύνει την ατμόσφαιρα με ρύπους.
- Συσσώρευση τόνων απορριμμάτων, αφού οι άνθρωποι καθημερινά πετούν περίσσειμα φαγητού.
- Κίνδυνος λόγω χρήσης μη ανακυκλώσιμων συσκευασιών (σακούλες φαγητού, πλαστικά δοχεία).

Απαραίτητες οι αλλαγές και για την υγεία μας :

- Αποφυγή κατανάλωσης μεγάλης ποσότητας κρέατος που οδηγεί σε πολλά είδη ασθενειών.
- Μείωση λιπαρών ουσιών (παχυσαρκία).
- Επιστροφή στην αξία της μεσογειακής διατροφής (πλούσια σε φρούτα και λαχανικά).
- Τήρηση του μέτρου : Σταθερή αξία για τη ζωή → υγεία, ευεξία

Επίλογος : Χρέος όλων μας να κινητοποιηθούμε προκειμένου να εξασφαλίσουμε ένα καλύτερο μέλλον για τις επόμενες γενιές.

Άμεση ανάγκη λήψης μέτρων.

Αποφώνηση

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

B1. Ο Γιωργάκης είναι ένα παιδί που αγαπά τη ζωή, έχει δύναμη, αποφασιστικότητα και επιθυμία να δημιουργεί («Διπλοκλειδωνόταν μες στο μαγαζί και έβαζε την κρέμα του να βράζει»). Η αναπηρία του και οι δυσκολίες της ζωής δεν τον εμποδίζουν να συνεχίσει με φαντασία και κέφι («τα ζαχαρωμένα φιογκάκια του ... πάστες»). Είναι αισιόδοξος και νιώθει περήφανος από την αντίδραση των πελατών για τις δημιουργίες του («Εκείνος τα έχασε ... μπροστά του»). Έχει επιλέξει με σθένος την ενασχόληση με αυτό που του προσφέρει τη χαρά και όχι την ηττοπάθεια.

2^η δραστηριότητα

B2. α) «Διπλοκλειδωνόταν στο μαγαζί και έβαζε την κρέμα του να βράζει».

«Πάλευε με τα υλικά στο εργαστήριο».

«Στον Ξενοφώντα έμοιαζε ακατανόητο».

β) «Μια πάστα κάνει τη ζωή πιο γλυκιά, ...»

Μεταφορά : προκαλεί το συναίσθημα και τονίζει τη σημασία της τροφής για τη ζωή του ανθρώπου. Προκαλεί ευχάριστα συναισθήματα.

«... μα ο Γιωργάκης το (τεφτέρι) είχε για ευαγγέλιο»

Παρομοίωση : Ο Γιωργάκης είναι αφοσιωμένος στις συνταγές του, σαν να είναι κάτι ιερό.

3^η δραστηριότητα

B3. Η τροφή είναι για τον Γιωργάκη ένα μέσο δημιουργίας και τον βοηθά να αντιμετωπίζει τη ζωή με δύναμη. Ταυτόχρονα όμως αποτελεί προσφορά προς τους άλλους ανθρώπους και συμβάλλει στην ανάπτυξη κοινωνικών σχέσεων. Ο Γιωργάκης νιώθει πρωτόγνωρα συναισθήματα από τον θαυμασμό και την εκτίμηση των άλλων, γεμίζει περηφάνια και κάνει και τους δικούς του περήφανους. Πραγματικά, νομίζω ότι η ενασχόληση με τη μαγειρική και ζαχαροπλαστική είναι πηγή δημιουργίας και εξωτερίκευσης συναισθημάτων, καθώς συντελεί στην επαφή με όσους γεύονται τις δημιουργίες του. Έτσι, αναπτύσσεται ένας διάλογος που συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση. Ταυτόχρονα, αποτελεί κοινωνική προσφορά και ενισχύει τις σχέσεις των μελών της οικογένειας. Για μένα η τροφή είναι πολύ σημαντική, όχι μόνο γιατί είναι απαραίτητη για την υγεία, αλλά και γιατί με συνδέει καθημερινά με τα μέλη της οικογένειάς μου και αναπτύσσει τους δεσμούς μας. Καταληκτικά η τροφή είναι μέσο κοινωνικοποίησης και πηγή ψυχαγωγίας.